

z těchto důvodů: Výklad, jež rekursní soud ve shodě s plenissimárním usnesením (kniha judikátů čís. 149) dává § 95 j. n., není v souladu se zákonem. Věcná příslušnost soudů upravená v § 49—84 j. n. nebyla ustanovením § 95 j. n. změněna naprosto, nýbrž jen ohledně žaloby obligační, která byvši spojena se žalobou zástavní, sleduje dle § 95 j. n. bez ohledu na hodnotu předmětu sporu sudiště této poslední žaloby. Žalobci mělo totiž předpisem § 95 j. n. přes ustanovení § 227 c. ř. s. býti umožněno spojení žaloby obligační se žalobou zástavní i tenkrát, když by pro poslední byl příslušný okresní soud, pro obligační žalobu však sborový soud, zejména tedy v případech, kde pohledávka sice 5000 Kč převyšuje, nikoliv však cena nemovitosti do zástavy dané. Nějaké další volební právo § 95 j. n. pro žalobce nestanoví, a nebylo by pochopitelné, proč by se v případě spojení žaloby obligační se žalobou zástavní mělo postavení žalobcovo změnit tak podstatně, že by v takovémto případě mohl žalobu podati také u okresního soudu, ačkoliv by tento soud bez tohoto spojení ani pro tuto ani pro onu žalobu věcně příslušným nebyl. — Ostatně ani znění zákona nepřipouští jiného výkladu, neboť § 95 j. n. stanoví, že žaloby v § 91 a 94 j. n. uvedené (na zaplacení hypotekární pohledávky, resp. žaloby, jimiž se uplatňuje nárok na věc neb právo, o němž jest zahájen mezi jinými osobami spor — lze podati u soudů tam jmenovaných i tenkrát, kdyby tyto soudy vlastně podle ustanovení o věcné příslušnosti nebyly příslušny rozhodovati o majetkovém nároku, jehož se bylo žalobou, t. j. žalobou obligační ve sm. § 91 j. n., pot. žalobou označenou v § 94 j. n., domáháno, z čehož patrně, že tento § 95 j. n. žalobu zástavní na mysli vůbec neměl a nemá.

K tomu přistupuje, že jde o ustanovení výjimečné, jež dlužno vykládati přesně a že, kdyby zákonodárce byl chtěl skutečně poskytnouti žalobci právo volby, mohl to zřejmě a jednoduše učiniti tím, že by byl slova: »u soudů tam jmenovaných« nahradil slovy: »u soudů okresních«, což ovšem neučinil. — Byla proto žaloba podána u soudu věcně nepřislušného.

Rozhodnutí nejvyššího soudu z 21. srpna 1923, č. j. Rv II 317/23—1.

Dr. Karel Kořínek.

Komu má býti doručena žaloba proti školní obci podaná?

Knihkupec K. žaloval školní obec M. o zaplacení 2148 Kč 56 h za zboží dodané pro místní školní radu v M. Žaloba k návrhu

žalobce doručena byla starostovi obce M. a pak když při ústním jednání vyšlo na jevo, že školní obec M. sestává z místních obcí M. a P. a když starosta obce M. navrhoval zamítnutí žaloby a odsouzení žalobce k náhradě útrat namítaje, že školní obec M. nezastupuje on jako starosta obce M., nýbrž místní školní rada, jejíž předsedou jest B. a vraceje žalobu navrhoval, aby byla doručena předsedovi místní školní rady, vydal okresní soud v H. usnesení toto: I. Žaloba zástupcem žalované strany vrácená se zpět k soudu nepřijímá, protože žalovanému řádně byla doručena, týž ji přijal a o ni při ústním jednání jednal, aniž by ji tehdy vracel. II. Žalobci dává se lhůta jím žádaná osmidenní za tím účelem, aby mohl zřídití stejnopis žaloby a doručiti jej starostovi místní obce dle svého návrhu.

Své usnesení odůvodnil první soudce, že dle § 17. zákona z 9. dubna 1920, jímž se upravuje správa školství, zřídí se v každé školní obci místní rada školní jakožto úřad veřejný, že dle § 24 téhož zákona je předseda (§ 18) prostředníkem mezi místní radou školní a nadřízenými úřady a zastupuje místní radu školní na venek, ovšem jen v tom smyslu, že jest osobou zodpovědnou za tento úřad. Pokud se však týče otázky aktivní a pasivní legitimace žalobní, zjištěno bylo při ústním jednání, že školní obec M. zahrnuje v sobě dvě místní samostatné obce M. a P. Soudce je toho názoru, že místní radu školní jako úřad na venek zastupuje sice předseda, že však nedostává se mu v tomto případě pasivní legitimace žalobní dle zmíněného zákona, nýbrž, že v žalobě legitimováni jsou společně representanti místních obcí M. a P. a že proto žalobu oběma doručiti bylo.

K rekursu starosty obce M. soud II. instance zrušil usnesení prvního soudu a řízení jemu předcházející a poukázal prvního soudce, aby žalobu řádně doručiti dal a dále po zákonu jednal. Důvody. Usnesení v odpor vzaté i řízení jemu předcházející trpí zmatečností v § 477 č. 5 c. ř. s. vytčenou. Rozeznávati nutno obec místní nebo politickou a obec školní. Školní obec záležitosti může z několika obcí místních (zák. z 19. dubna 1920 č. 292 sb. z. a n., § 17, 21) a není zastoupena školní obec starosty oněch obcí politických školní obec tvořících, nýbrž místní školní radou, která skládá se z předsedy, ze zástupců školy a zástupců obce školní (§ 18 a 21 cit. zák.). Dle § 24 cit. zák. předseda místní školní rady je prostředníkem mezi místní radou školní a nadřízenými úřady a zastupuje místní školní radu na venek. Působnost místní školní rady vytčena jest v § 25 cit. zák., kde zejména jest uvedeno ad 3), že místní školní rada

jest povinná, aby pečovala o budovy a pozemky školní, o nářadí školy a o pomůcky učebné. Z těchto ustanovení zákona o úpravě správy školství z 9. dubna 1923 i 292 sb. z. a n. nutno odvozovati, že školní obec zastupuje místní školní rada a že proto žalobu na školní obec podanou bylo nutno doručiti k rukám předsedy místní školní rady, jakožto osoby, která místní školní obec na venek zastupuje. To se zde nestalo, žaloba nebyla správně doručena a jednáno bylo s osobou, která zástupcem školní obce není, nebyla tedy strana žalovaná v řízení o žalobě oné zákonným zástupcem zastoupena a jest proto celé řízení i usnesení v odpor vzaté zmatečným dle § 477 č. 5 c. ř. s.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu žalobce z těchto důvodů:

Žalována jest školní obec M., tedy právnická osoba, která musí býti zastoupena svým zákonným zástupcem ve smyslu § 6 c. ř. s. Není-li zastoupena svým řádným zákonným zástupcem, je řízení s nepravým zástupcem provedené zmatečným ve smyslu §§ 7 a 477 č. 5 c. ř. s. Prvý soud uznal za pravé zákonné zástupce žalované ty, jež označil žalobce, totiž starostu obce M. a P., kdežto soud rekursní uznal za jejího zákonného zástupce předsedu místní školní rady M—ské, zrušil jednání jako zmateční a nařídil nové doručení žaloby a další jednání. V prvním věcném směru je usnesení soudu rekursního vlastně usnesením změňujícím a je proto proti němu přípustný další rekurs. Dovolací rekurs ten není však oprávněn. Podle obsahu spisů jde o objednávky školních učebních pomůcek jménem místní školní rady v M. Podle nařízení vlády republiky čs. z 6. listopadu 1920 č. 605 sb. z. a n. nabyla účinnosti dnem 13. listopadu 1920 pouze ustanovení o místních radách školních a o místních výborech školních (menšinových) §§ 17 až 32 zák. z 9. dubna 1920 i 292 sb. z. a n.; nikoliv též § 35, z čehož plyne dle § 10 cit. nař., že o pečování a opatřování učebních pomůcek platí dosud předpis § 2 a 15 zákona ze dne 24. února 1873 č. 16 čes. z. z. ve spojení s § 25 cit. zák. č. 292/20, dle nichž práce s tím spojené je povinná a oprávněna obstarávati místní školní rada, náklady s tím spojené hradí však dosud školní obec a okres, nikoli stát. Z toho dále plyne, že za školní obec v tomto případě (péče a opatřování či obstarávání učebních pomůcek) jedná místní školní rada, kterou na venek a tedy i před soudem zastupuje její předseda (§ 24 zák. č. 292/20), který však již nemusí býti totožným s obecním starostou (sr. § 19 cit. zák. č. 292/20 a § 5 zák. z 24. února 1873 i 17 čes. z. z.). Tomuto předsedovi

místní školní rady měla proto býti doručena žaloba proti školní obci podaná.

Rozhodnutí nejvyššího soudu z 24. dubna 1924 R I. 303-I/24. —va.

Během sporu v první stolici nelze se domáhati prozatímního opatření k zajištění sporných útrat (§ 378 odst. 2 ex. ř.).

Soud první stolice povolil prozatímné opatření k zajištění nároků navrhovatelů na náhradu útrat ve sporu právě projednávaném, ale dosud neskončeném, vycházející z právního názoru, že vznik pohledávky sluší počítati již od chvíle, ve které se strany pustily do sporu, a ne teprve od doby rozsudku, který upravuje toliko výši útrat, a že tedy běží o pohledávku podmíněnou.

Soud stolice druhé vyhověl stížnosti odpůrcově a zamítl žádost za povolení navrženého prozatímního opatření, poněvadž neběží zde ještě o pohledávku, a to ani o pohledávku podmíněnou, naopak nárok na útraty dosud nevzešel, dokud nebyly útraty přisouzeny. Navrhovatelé domáhají se návrhem svým ve skutečnosti jistoty pro útraty sporu, což jest vzhledem k předpisu § 57 c. ř. s. nepřipustným.

Dovolacímu rekursu nebylo vyhověno z těchto důvodů: Jak ze znění §§ 378, 379, 389 a 390 ex. ř. (sr. zvláště slova § 389 »má přesně označiti . . . i nárok od ní tvrzený nebo jí již přiřčený . . .«), tak zvláště z motivů, které mluví o »určitém« a »příslušejícím« nároku, je zjevno, že zákon má na mysli nárok již jsoucí, již povstalý, u něhož skutečnost právo zakládající již nastala, třeba tento nárok byl i dočasný nebo vázaný podmínkou podle § 696 obč. zák. Jen v tomto smyslu je rozuměti výrazu »podmíněná«, užitým v § 378 odst. 2 ex. ř., jak již nejvyšší soud rozhodl ve svém rozhodnutí sb. č. 1134. Že to platí i o útratách sporu, kde skutečností nárok na útraty zakládající je podle §§ 41 a 43 c. ř. s. vítězství ve sporu, jde nade vše pochybnost z motivů (str. 208) k § 57 c. ř. s., jež uvádějí, »že obmezení žalobní jistoty na cizozemce nijak nevylučuje, aby i osoby žalované tuzemcem obdržely podle potřeby krytí (Deckung) pro uspokojení jich útratových nároků. Tohoto (krytí) se jim dostane, však ne na zcela neurčité možnosti a ne zmatením a prodlužováním hlavního sporu. Prostředky k tomu poskytují ustanovení zákona o řízení exekučním a zajišťovacím,